
Euroopan talouskomissio

Sisäliikennettä käsittelevä komitea

Tieliikenteen turvallisuutta käsittelevä maailmanlaajuinen foorumi**86. istunto**

Geneve, 13.–17. maaliskuuta 2023

Alustavan esityslistan kohta 3 a

**Tieliikennettä koskeva yleissopimus (1968):
tieliikennettä koskevan yleissopimuksen (1968) ja ajoneuvoja
koskevien sääntöjen yhdenmukaisuus****Tieliikennettä koskevan yleissopimuksen (1968)
muutosehdotus****Tarkistus****Italian toimittama**

Tämä Italian toimittama asiakirja sisältää tekstin vuoden 1968 tieliikennettä koskevan yleissopimuksen 25 bis artiklan, 32 artiklan, liitteen 1 ja liitteen 5 muutosehdotuksia varten. Tehdyt lisäykset esitetään lihavoinnilla ja poistot yliviivauksella. Liitteessä 5 olevan II luvun 19–45 kohtaan ("Ajoneuvojen valaisimet ja merkinantolaitteet") ei ole esitetty lisäyksiä eikä poistoja, koska kyseinen luku järjestetään kokonaisvaltaisesti uudelleen. Siksi koko II luku poistetaan ja korvataan tämän asiakirjan sisältämällä uudella tekstillä. Tämä versio (tarkistus 3) sisältää syyskuussa 2022 pidetyssä työryhmän 1 istunnossa sovitut huomautukset (kohta 12, ECE/TRANS/WP.1/181). Maailmanlaajuisia foorumeja pyydetään tarkastelemaan tätä asiakirjaa sen hyväksymistä varten.

25 bis artiklan 2 kohta

2. Vaikka tunneli on valaistu, kaikkien kuljettajien on ~~kytkettävä toimintaan kauko- tai lähivalaisimet~~ **varmistettava, että kauko- tai lähivalaisimet on kytketty toimintaan.**

Edellä olevan muutoksen myötä 25 bis artiklan 2 kohta kuuluu seuraavasti:

25 bis artiklan 2 kohta

2. Vaikka tunneli on valaistu, kaikkien kuljettajien on varmistettava, että kauko- tai lähivalaisimet on kytketty toimintaan.

32 artikla

Valaisimien käyttöä koskevat säännöt

1. Auringonlaskun ja -nousun välisenä aikana, tai muuten milloin näkyvyys on riittämätön esimerkiksi sumun, lumisateen tai rankkasateen vuoksi, liikkuvassa ajoneuvossa on oltava kytkettynä seuraavat valaisimet:

(a) ~~Moottorikäyttöisessä ajoneuvossa~~ **Moottorikäyttöisissä ajoneuvoissa** ja mopoissa kauko- tai lähivalaisimet ja takavalaisimet, sen mukaan mitkä valaisimet tässä yleissopimuksessa on määrätty pakolliseksi kullekin ajoneuvoluokalle;

(b) Perävaunuissa etuvalaisimet, jos ne tämän yleissopimuksen 5 liitteen ~~30~~ **22.2** kohdassa määrätään pakollisiksi, sekä vähintään kaksi takavalaisinta.

2. Kaukovalaisimet on kytkettävä pois päältä ja niiden sijasta käytettävä lähivalaisimia:

(a) taajamissa, jos tie on riittävästi valaistu, ja taajamien ulkopuolella, jos ~~ajorata tie~~ on jatkuvasti valaistu ja valaistus on riittävä, jotta kuljettaja pystyy näkemään selvästi riittävälle etäisyydelle ja jotta muut tienkäyttäjät näkevät ajoneuvon riittävän kaukaa,

(b) riittävän kaukana toisesta ajoneuvosta, jonka kuljettaja aikoo ohittaa, jotta vältettäisiin häikäisy ja toisen ajoneuvon kuljettaja voi jatkaa ajoaan vaivattomasti ja ilman vaaraa,

(c) muissa olosuhteissa, joissa on välttämätöntä olla häikäisemättä muiden tienkäyttäjien tai tien vieressä olevalla vesivälillä taikka rautatiellä liikkuvia.

3. Kuitenkin kun ajoneuvo seuraa toista lähietäisyydellä, kaukovalaisimia voidaan käyttää 28 artiklan 2 kohdan mukaisesti ohitusaikomuksesta kertovan valomerkin antamiseen.

4. Sumuvalaisimia saa käyttää vain ~~tieässä sumussa, lumi- tai rankkasateessa tai vastaavissa olosuhteissa~~ **sumussa tai muissa huonon näkyvyyden olosuhteissa** sekä etusumuvalaisimia lähivalaisimien sijasta. Kansallisessa lainsäädännössä voidaan **kuitenkin** sallia ~~sumuvalaisimien~~ **etusumuvalaisimien** ja lähivalaisimien yhtäaikainen käyttö, **etusumuvalaisimen ja kulmavalaisimien yhtäaikainen käyttö** tai vain ~~sumuvalaisimien~~ **etusumuvalaisimien** käyttö kapeilla mutkaisilla teillä.

5. Ajoneuvoissa, jotka on varustettu etuvalaisimilla, ~~näitä valaisimia on käytettävä~~ **nämä valaisimet on kytkettävä toimintaan** yhdessä kauko-, lähi- tai ~~sumuvalaisimien~~ **etusumuvalaisimien** kanssa. **Etuvalaisinten sijasta voidaan käyttää lähivalaisimia ja/tai kaukovalaisimia, mikäli etuvalaisimet kytkeytyvät automaattisesti toimintaan uudelleen, jos lähivalaisimet ja/tai kaukovalaisimet vikaantuvat.**

6. Kansallisessa lainsäädännössä voidaan moottoriajoneuvojen kuljettajille tehdä päiväsaikaan pakolliseksi joko lähi- tai huomiovalaisimien käyttö. ~~Takavalaisimia pitää tässä tapauksessa käyttää yhtäaikaisesti sanottujen valaisimien kanssa.~~

7. Päiväsaikaan moottoripyörässä on ajon aikana käytettävä edessä vähintään yhtä lähivalaisinta sekä takana yhtä punaista valaisinta. Kansallisessa lainsäädännössä voidaan sallia huomiovalaisimien käyttö lähivalaisimien sijasta.

8. Tielle pysäyttäneen tai pysäköidyn moottorikäyttöisen ajoneuvon ja **sihen moottorikäyttöiseen ajoneuvoon** kytketyn perävaunun olemassaolo on auringonlaskun ja -nousun välisenä aikana ja muulloin, jos näkyvyys on riittämätön, osoitettava etu- ja takavalaisimilla ~~Tiheässä sumussa, lumi- ja rankkasateessa~~ **Sumussa tai muissa huonon näkyvyyden olosuhteissa** voidaan myös käyttää lähivalaisimia tai ~~sumuvalaisimia~~ **etusumuvalaisimia**. Takasumuvalaisimia voidaan käyttää näissä olosuhteissa takavalaisimien lisäksi.
9. Tämän artiklan 8 kohdan määräyksistä huolimatta etu- ja takavalaisinten sijasta voidaan taajamassa käyttää pysäköintivalaisimia, edellyttäen että
- ajoneuvo ei ole pidempi kuin kuusi metriä tai leveämpi kuin kaksi metriä,
  - ajoneuvoon ei ole kytketty perävaunua,
  - pysäköintivalaisimet on sijoitettu sille puolelle ajoneuvoa, joka on kauimpana ajoradan reunasta ajoneuvon ollessa pysähtyneenä tai pysäköitynä siihen.
10. Tämän artiklan 8 ja 9 kohdan määräyksistä huolimatta ajoneuvo voi olla pysähtyneenä tai pysäköitynä ilman mitään valaisimia
- tiellä, joka on valaistu siten, että ajoneuvo on selvästi nähtävissä riittävältä etäisyydeltä,
  - ajoradan tai päällystetyn pientareen ulkopuolella,
  - ilman akkua olevien mopojen tai kaksipyöräisten sivuvaunuttomien moottoripyörien ollessa kyseessä taajamassa aivan ajoradan reunalla.
11. Kansallisessa lainsäädännössä voidaan tehdä poikkeuksia 8 ja 9 kohdan määräyksiin ajoneuvojen pysäyttämisen tai pysäköinnin suhteen **erittäin vähän liikennöidyissä** taajamissa **sijaitsevilla erittäin vähän liikennöidyillä kaduilla**.
12. Peruutusvalaisimia saa käyttää vain peruutettaessa tai ryhdyttäessä peruuttamaan ajoneuvoa. **Valinnaiset lisäperuutusvalaisimet voi jättää palamaan lyhyiden ja hitaiden eteenpäin siirtymisten ajaksi.**
- 12 bis. Apuvalaisimia saa käyttää vain, kun ajoneuvo liikkuu enintään 10 kilometrin (6 mailin) tuntinopeudella.**
13. Hätävilkkuja saa käyttää vain toisten tienkäyttäjien varoittamiseen erityisestä vaarasta,
- kun rikkoontunutta tai onnettomuudessa osallisena ollutta ajoneuvoa ei voida välittömästi siirtää ja kun kyseinen ajoneuvo muodostaa esteen muille tienkäyttäjille,
  - kun muita tienkäyttäjiä varoitetaan välittömästä vaarasta.
14. Erityiset varoitusvalaisimet:
- Sinistä **ja/tai punaista** valaisinta saavat käyttää vain hälytysajoneuvot, jotka ovat suorittamassa kiireistä tehtävää tai joista muita tienkäyttäjiä on tarpeen varoittaa
  - Ruskeankeltaista valaisinta saa käyttää vain, jos ajoneuvo on erityisesti määrätty tehtäviin, ~~jota~~ **joita** varten ajoneuvo on varustettu erityisellä varoitusvalaisimella tai jos muita tienkäyttäjiä on tarpeen varoittaa kyseisestä ajoneuvosta.
- ~~Kansallisella lainsäädännöllä voidaan sallia muunväristen varoitusvalaisimien käyttö.~~
- Kansallisella lainsäädännöllä voidaan sallia muunväristen valojen käyttö.**
15. Ajoneuvossa ei missään tapauksessa saa olla punaista valaisinta edessä ja valkoista valaisinta takana, paitsi 5 liitteen 61 kohdassa määrättyissä poikkeustapauksissa. Ajoneuvoa ei saa muuttaa tai lisätä siihen valaisimia tavalla, joka on ristiriidassa tämän vaatimuksen kanssa.

Edellä olevien muutosten myötä 32 artikla kuuluu seuraavasti:

32 artikla

Valaisimien käyttöä koskevat säännöt

1. Auringonlaskun ja -nousun välisenä aikana, tai muuten milloin näkyvyys on riittämätön esimerkiksi sumun, lumisateen tai rankkasateen vuoksi, liikkuvassa ajoneuvossa on oltava kytkettynä seuraavat valaisimet:

(a) Moottorikäyttöisissä ajoneuvoissa ja mopoissa kauko- tai lähivalaisimet ja takavalaisimet, sen mukaan mitkä valaisimet tässä yleissopimuksessa on määrätty pakolliseksi kullekin ajoneuvoluokalle;

(b) Perävaunuissa etuvalaisimet, jos ne tämän yleissopimuksen 5 liitteen 22.2 kohdassa määrätään pakollisiksi, sekä vähintään kaksi takavalaisinta.

2. Kaukovalaisimet on kytkettävä pois päältä ja niiden sijasta käytettävä lähivalaisimia

(a) taajamissa, jos tie on riittävästi valaistu, ja taajamien ulkopuolella, jos tie on jatkuvasti valaistu ja valaistus on riittävä, jotta kuljettaja pystyy näkemään selvästi riittävälle etäisyydelle ja jotta muut tienkäyttäjät näkevät ajoneuvon riittävän kaukaa,

(b) riittävän kaukana toisesta ajoneuvosta, jonka kuljettaja aikoo ohittaa, jotta vältettäisiin häikäisy ja toisen ajoneuvon kuljettaja voi jatkaa ajoaan vaivattomasti ja ilman vaaraa,

(c) muissa olosuhteissa, joissa on välttämätöntä olla häikäisemättä muiden tienkäyttäjien tai tien vieressä olevalla vesiväylällä taikka rautatiellä liikkuvia.

3. Kuitenkin kun ajoneuvo seuraa toista lähietäisyydellä, kaukovalaisimia voidaan käyttää 28 artiklan 2 kohdan mukaisesti ohitusaikomuksesta kertovan valomerkin antamiseen.

4. Sumuvalaisimia saa käyttää vain sumussa tai muissa huonon näkyvyyden olosuhteissa sekä etusumuvalaisimia lähivalaisimien sijasta. Kansallisessa lainsäädännössä voidaan kuitenkin sallia etusumuvalaisimien ja lähivalaisimien yhtäaikainen käyttö, etusumuvalaisimen ja kulmavalaisimien yhtäaikainen käyttö tai vain etusumuvalaisimien käyttö kapeilla mutkaisilla teillä.

5. Ajoneuvoissa, jotka on varustettu etuvalaisimilla, nämä valaisimet on kytkettävä toimintaan yhdessä kauko-, lähi- tai etusumuvalaisimien kanssa. Etuvalaisinten sijasta voidaan käyttää lähivalaisimia ja/tai kaukovalaisimia, mikäli etuvalaisimet kytkeytyvät automaattisesti toimintaan uudelleen, jos lähivalaisimet ja/tai kaukovalaisimet vikaantuvat.

6. Kansallisessa lainsäädännössä voidaan moottoriajoneuvojen kuljettajille tehdä päiväsaikaan pakolliseksi joko lähi- tai huomiovalaisimien käyttö.

7. Päiväsaikaan moottoripyörässä on ajon aikana käytettävä edessä vähintään yhtä lähivalaisinta sekä takana yhtä punaista valaisinta. Kansallisessa lainsäädännössä voidaan sallia huomiovalaisimien käyttö lähivalaisimien sijasta.

8. Tielle pysäyttäneen tai pysäköidyn moottorikäyttöisen ajoneuvon ja moottorikäyttöiseen ajoneuvoon kytketyn perävaunun olemassaolo on auringonlaskun ja -nousun välisenä aikana ja muulloin, jos näkyvyys on riittämätön, osoitettava etu- ja takavalaisimilla Sumussa tai muissa huonon näkyvyyden olosuhteissa voidaan myös käyttää lähivalaisimia tai etusumuvalaisimia. Takasumuvalaisimia voidaan käyttää näissä olosuhteissa takavalaisimien lisäksi.

9. Tämän artiklan 8 kohdan määräyksistä huolimatta etu- ja takavalaisinten sijasta voidaan taajamassa käyttää pysäköintivalaisimia, edellyttäen että

(a) ajoneuvo ei ole pidempi kuin kuusi metriä tai leveämpi kuin kaksi metriä,

(b) ajoneuvoon ei ole kytketty perävaunua,

(c) pysäköintivalaisimet on sijoitettu sille puolelle ajoneuvoa, joka on kauimpana ajoradan reunasta ajoneuvon ollessa pysähtyneenä tai pysäköitynä siihen.

10. Tämän artiklan 8 ja 9 kohdan määräyksistä huolimatta ajoneuvo voi olla pysähtyneenä tai pysäköitynä ilman mitään valaisimia

(a) tiellä, joka on valaistu siten, että ajoneuvo on selvästi nähtävissä riittävältä etäisyydeltä,

(b) ajoradan tai päällystetyn pientareen ulkopuolella,

(c) ilman akkua olevien mopojen tai kaksipyöräisten sivuvaunuttomien moottoripyörien ollessa kyseessä taajamassa aivan ajoradan reunalla.

11. Kansallisessa lainsäädännössä voidaan tehdä poikkeuksia 8 ja 9 kohdan määräyksiin ajoneuvojen pysäyttämisen tai pysäköinnin suhteen erittäin vähän liikennöidyissä taajamissa.

12. Peruutusvalaisimia saa käyttää vain peruutettaessa tai ryhdyttäessä peruuttamaan ajoneuvoa. Valinnaiset lisäperuutusvalaisimet voi jättää palamaan lyhyiden ja hitaiden eteenpäin siirtymisten ajaksi.

12 bis. Apuvalaisimia saa käyttää vain, kun ajoneuvo liikkuu enintään 10 kilometrin (6 mailin) tuntinopeudella.

13. Hätävilkkuja saa käyttää vain toisten tienkäyttäjien varoittamiseen erityisestä vaarasta,

(a) kun rikkoontunutta tai onnettomuudessa osallisena ollutta ajoneuvoa ei voida välittömästi siirtää ja kun kyseinen ajoneuvo muodostaa esteen muille tienkäyttäjille,

(b) kun muita tienkäyttäjiä varoitetaan välittömästi vaarasta.

14. Erityiset varoitusvalaisimet:

(a) Sinistä ja/tai punaista valaisinta saavat käyttää vain hälytysajoneuvot, jotka ovat suorittamassa kiireistä tehtävää tai joista muita tienkäyttäjiä on tarpeen varoittaa

(b) Ruskeankeltaista valaisinta saa käyttää vain, jos ajoneuvo on määrätty tehtäviin, joita varten ajoneuvo on varustettu erityisellä varoitusvalaisimella tai jos muita tienkäyttäjiä on tarpeen varoittaa kyseisestä ajoneuvosta.

(c) Kansallisella lainsäädännöllä voidaan sallia muunväristen valojen käyttö.

15. Ajoneuvossa ei missään tapauksessa saa olla punaista valaisinta edessä ja valkoista valaisinta takana, paitsi 5 liitteen 61 kohdassa määrättyissä poikkeustapauksissa. Ajoneuvoa ei saa muuttaa tai lisätä siihen valaisimia tavalla, joka on ristiriidassa tämän vaatimuksen kanssa.

Liite 1

Poikkeukset velvollisuudesta hyväksyä moottoriajoneuvot ja perävaunut kansainväliseen liikenteeseen

2. Tämän liitteen 1 kohtaa sovellettaessa ei ajoneuvon suurimman sallitun leveyden ylitykseksi katsota seuraavien varusteiden ajoneuvon ulkoreunan ylittävää osaa:

(a) sitä renkaiden osaa, joka on renkaan ja maan välisen kosketuskohdan lähellä, eikä ilmanpainemittareihin **ilmanpaineen valvontajärjestelmiin** yhdistettäviä liittimiä;

(b) renkasiin asennettuja liukuesteitä;

(c) rakenteeltaan sellaisia taustapeilejä **tai epäsuoran näkemän tarjoavia laitteita**, jotka kohtuullisella voimalla painettaessa myötäävät sekä eteen- että taaksepäin niin, etteivät ne tällöin enää ylitä ajoneuvon suurinta sallittua leveyttä:

(d) suunnanosoituslaitteita eikä äärivaloja edellyttäen, että ne eivät ylitä ajoneuvon reunaa enempää kuin muutamalla senttimetrillä;

(e) kuormaan asetettuja tullin sinettejä tai tällaisten sinettien varmistukseksi ja suojaksi asennettuja laitteita.

8. Sopimuspuolet voivat kieltäytyä hyväksymästä alueelleen kansainväliseen liikenteeseen moottoriajoneuvoja, joiden epäsymmetrisiä lähivaloja ei ole muutettu sen alueella voimassa olevan liikennesuunnan mukaisiksi.

Edellä olevien muutosten myötä liitteessä 1 oleva 2 ja 8 kohta kuuluu seuraavasti:

Liite 1

Poikkeukset velvollisuudesta hyväksyä moottoriajoneuvot ja perävaunut kansainväliseen liikenteeseen

2. Tämän liitteen 1 kohtaa sovellettaessa ei ajoneuvon suurimman sallitun leveyden ylitykseksi katsota seuraavien varusteiden ajoneuvon ulkoreunan ylittävää osaa:

(a) sitä renkaiden osaa, joka on renkaan ja maan välisen kosketuskohdan lähellä, eikä ilmanpaineen valvontajärjestelmiin yhdistettäviä liittimiä;

(b) renkasiin asennettuja liukuesteitä;

(c) rakenteeltaan sellaisia taustapeilejä tai epäsuoran näkemän tarjoavia laitteita, jotka kohtuullisella voimalla painettaessa myötäävät sekä eteen- että taaksepäin niin, etteivät ne tällöin enää ylitä ajoneuvon suurinta sallittua leveyttä:

(d) suunnanosoituslaitteita eikä äärivaloja edellyttäen, että ne eivät ylitä ajoneuvon reunaa enempää kuin muutamalla senttimetrillä;

(e) kuormaan asetettuja tullin sinettejä tai tällaisten sinettien varmistukseksi ja suojaksi asennettuja laitteita.

8. Sopimuspuolet voivat kieltäytyä hyväksymästä alueelleen kansainväliseen liikenteeseen moottoriajoneuvoja, joiden epäsymmetrisiä lähivaloja ei ole muutettu sen alueella voimassa olevan liikennesuunnan mukaisiksi.

Liite 5

Moottoriajoneuvojen ja perävaunujen teknilliset vaatimukset

I LUKU

Jarrut

D. Moottoripyörien jarrut

18. a) Moottoripyörässä tulee olla kaksi jarrua, joista toinen vaikuttaa ainakin takapyörään tai -pyöriin ja toinen ainakin etupyörään tai -pyöriin; moottoripyörään liitettyssä sivuvaunussa ei vaadita jarruja. Näillä jarrulaitteilla tulee voida hidastaa moottoripyörän nopeutta ja pysäyttää se turvallisesti, nopeasti ja tehokkaasti riippumatta sen kuormituksesta tai sen käyttämän tien pitkittäisestä kaltevuudesta.

b) Vaihtoehtona tämän kohdan alakohdan a määräyksille moottoripyörässä voi olla jarrujärjestelmä, joka vaikuttaa kaikkien pyörien jarruihin ja joka koostuu kahdesta tai useammasta osajärjestelmästä, joita käytetään yhdellä ainoalla ohjauslaitteella, joka on suunniteltu niin, että yksittäinen vika missä tahansa osajärjestelmässä ei haittaa muiden osajärjestelmien toimintaa.

bc) Tämän kohdan alakohdan a määräysten lisäksi tulee moottoripyörissä, joiden kolme pyörää on sijoitettu symmetrisesti ajoneuvon pituussuunnassa, olla tämän liitteen alakohdan 5 b vaatimuksen täyttävä seisontajarru.

Edellä olevien muutosten myötä liitteessä 5 olevan I luvun D jakson (Moottoripyörien jarrut) 18 kohdan b ja c alakohta kuuluu seuraavasti:

Jarrut

D. Moottoripyörien jarrut

18. a) Moottoripyörässä tulee olla kaksi jarrua, joista toinen vaikuttaa ainakin takapyörään tai -pyöriin ja toinen ainakin etupyörään tai -pyöriin; moottoripyörään liitettyssä sivuvaunussa ei vaadita jarruja. Näillä jarrulaitteilla tulee voida hidastaa moottoripyörän nopeutta ja pysäyttää se turvallisesti, nopeasti ja tehokkaasti riippumatta sen kuormituksesta tai sen käyttämän tien pitkittäisestä kaltevuudesta.

(b) Vaihtoehtona tämän kohdan alakohdan a määräyksille moottoripyörässä voi olla jarrujärjestelmä, joka vaikuttaa kaikkien pyörien jarruihin ja joka koostuu kahdesta tai useammasta osajärjestelmästä, joita käytetään yhdellä ainoalla ohjauslaitteella, joka on suunniteltu niin, että yksittäinen vika missä tahansa osajärjestelmässä ei haittaa muiden osajärjestelmien toimintaa.

(c) Tämän kohdan alakohdan a määräysten lisäksi tulee moottoripyörissä, joiden kolme pyörää on sijoitettu symmetrisesti ajoneuvon pituussuunnassa, olla tämän liitteen alakohdan 5 b vaatimuksen täyttävä seisontajarru.

II LUKU

Ajoneuvojen valaisimet ja merkinantolaitteet

A. Määritelmät

19. Tässä luvussa käsite

(a) ”kaukovalaisin” tarkoittaa valaisinta, jota käytetään valaisemaan tietä pitkältä etäisyydeltä ajoneuvon edessä;

(b) ”lähivalaisin” tarkoittaa valaisinta, jota käytetään valaisemaan tietä ajoneuvon edessä niin, ettei se aiheuta liiallista häikäisyä tai häiritse vastaantuleville kuljettajille ja muille tienkäyttäjille;

(c) ”mukautuva etuvalaisujärjestelmä” tarkoittaa valaisinlaitetta, jonka tuottaman lähivalon ja/tai kaukovalon ominaisuudet muuttuvat automaattisesti käyttöolosuhteiden mukaan;

(d) ”kulmavalaisin” tarkoittaa valaisinta, joka valaisee tarkemmin sen tien osan, joka sijaitsee lähellä ajoneuvon etukulmaa sillä sivulla, mihin suuntaan ajoneuvo on kääntymässä;

(e) ”kaarrevalotoiminto” tarkoittaa valaisutoimintoa, joka tuottaa lisävaloa ajoneuvon kääntyessä;

(f) ”etuvalaisin” tarkoittaa valaisinta, jota käytetään ilmaisemaan ajoneuvon sijainti ja leveys edestä katsottaessa;

(g) ”takavalaisin” tarkoittaa valaisinta, jota käytetään osoittamaan ajoneuvon sijainti ja leveys takaapäin katsottuna;

(h) ”jarruvalaisin” tarkoittaa valaisinta, jota käytetään osoittamaan ajoneuvon takana oleville tienkäyttäjille, että kuljettaja jarruttaa käyttöjarrulla;

(i) ”etusumuvalaisin” tarkoittaa valaisinta, jota käytetään parantamaan ajoradan valaisua ajoneuvon edessä sumussa tai muissa huonon näkyvyyden olosuhteissa;

(j) ”takasumuvalaisin” tarkoittaa valaisinta, jota käytetään tekemään ajoneuvo näkyvämmäksi takaapäin sumussa tai muissa huonon näkyvyyden olosuhteissa;

(k) ”peruutusvalaisin” tarkoittaa valaisinta, jota käytetään ajoneuvon takana olevan ajoradan valaisemiseen ja varoittamaan muita tienkäyttäjiä siitä, että ajoneuvo on peruuttamassa tai aikeissa peruuttaa, tai jos kyse on valinnaisesta lisäperuutusvalaisimesta, antamaan valoa ajoneuvon sivulle hitaita siirtymiä varten;

(l) ”apuvalaisin” tarkoittaa valaisinta, jolla suunnataan lisävaloa ajoneuvon sivulle hitaiden siirtymisten helpottamiseksi;

(m) ”suuntavalaisin” tarkoittaa valaisinta, jota käytetään osoittamaan muille tienkäyttäjille, että kuljettaja aikoo muuttaa suuntaa oikealle tai vasemmalle;

(n) ”pysäköintivalaisin” tarkoittaa valaisinta, jota käytetään ilmaisemaan pysäköidyn ajoneuvon sijainti taajama-alueella. Tällaisissa olosuhteissa sitä voidaan käyttää etu- ja takavalaisimien sijasta;

(o) ”äärivalaisin” tarkoittaa valaisinta, joka on asennettu lähelle ajoneuvon ulointa reunaa ja mahdollisimman lähelle ajoneuvon yläreunaa ja joka on tarkoitettu ilmaisemaan selvästi ajoneuvon kokonaisleveyden. Tietyissä ajoneuvoissa ja perävaunuissa tämä valaisin on tarkoitettu täydentämään ajoneuvon etu- ja takavalaisimia ja kiinnittämään erityistä huomiota ajoneuvon kokoon;

(p) ”häätävilkku” tarkoittaa ajoneuvon kaikkien suuntavalaisimien yhtäaikaista toiminnalla annettua merkkiä;

(q) ”sivuvalaisin” tarkoittaa valaisinta, jota käytetään ilmaisemaan ajoneuvon sijainti sivulta katsottaessa;

(r) ”erityinen varoitusvalaisin” tarkoittaa valaisinta, jonka tarkoituksena on osoittaa hälytysajoneuvoja tai ajoneuvoa taikka ajoneuvosaattuetta, jonka olemassaolo tiellä saattaa aiheuttaa vaaran tai haittaa muille tienkäyttäjille;

(s) ”takarekisterikilven valaisin” tarkoittaa laitetta, jonka tarkoituksena on varmistaa takarekisterikilven valaiseminen; se voi koostua useista optisista elementeistä;

(t) ”huomiovalaisin” tarkoittaa valaisinta, jonka tarkoituksena on parantaa ajoneuvon etuosan havaittavuutta ja näkyvyyttä ajon aikana päivällä;

(u) ”ulkovalaisin” tarkoittaa valaisinta, joka antaa lisävaloa ajoneuvon ulkopuolelle ajoneuvon nousemisen, ajoneuvosta poistumisen ja ajoneuvon lastaamisen helpottamiseksi;

(v) ”heijastin” tarkoittaa laitetta, joka ilmaisee ajoneuvon sijainnin heijastamalla valoa, joka on peräisin ajoneuvon kuulumattomasta valonlähteestä;

(w) ”näkyvyysmerkinä” tarkoittaa välinettä, jonka tarkoituksena on parantaa ajoneuvon havaittavuutta sivusta tai takaa katsottuna (tai perävaunujen osalta myös edestä) heijastamalla valoa, joka on peräisin ajoneuvon kuulumattomasta valonlähteestä;

(x) ”valaiseva pinta” tarkoittaa valoa lähettävän tehollisen pinnan kohtisuoraa projektiota poikittaisella tasolla. Heijastimissa tehollinen pinta tarkoittaa valoa heijastavan optisen yksikön näkyvää pintaa.

B. Tekniset vaatimukset

20. Periaatteet

20.1 Tässä luvussa mainittujen valojen värien tulee olla mahdollisimman suuressa määrin pyörillä varustettuja ajoneuvoja ja niihin asennettavia ja/tai niissä käytettäviä varusteita ja osia koskevissa kansainvälisissä oikeudellisissa välineissä annettujen määritelmien mukaisia*.

20.2 Tietty valaisutoiminto voidaan saada aikaan useammalla kuin yhdellä valaisimella.

20.3 Samassa ajoneuvossa samaan suuntaan osoittavien, samassa tarkoituksessa käytettävien valaisimien tulee olla samanväriset.

Lukumäärältään parilliset valaisimet ja heijastimet tulee sijoittaa symmetrisesti ajoneuvon pituusakselin määräämään pystytasoon nähden, lukuun ottamatta ulkomuodoltaan epäsymmetrisiä ajoneuvoja Samaan pariin kuuluvien valaisimien voimakkuuden tulee olla suunnilleen sama. Näitä määräyksiä ei sovelleta mukautuvaan etuvalaisujärjestelmään.

20.4 Erilaiset valaisimet ja, tämän luvun muiden kohtien määräykset huomioon ottaen, myös valaisimet ja heijastimet voidaan keskenään yhdistää tai ryhmittää samaan laitteeseen edellyttäen, että jokainen näistä valaisimista ja heijastimista täyttää tämän liitteen kulloinkin kysymykseen tulevat määräykset.

21. Kaukovalaisin, lähivalaisin, mukautuva etuvalaisujärjestelmä ja valaiseva pinta

21.1 Moottoripyöriä lukuun ottamatta kaikissa moottoriajoneuvoissa, joiden suurin sallittu nimellisa nopeus on yli 40 kilometriä (25 mailia) tunnissa, tulee olla edessä parillinen määrä valkoisia kaukovaloja tai mukautuvan etuvalaisujärjestelmän asiaankuuluvat osat.

* Yhdistyneiden kansakuntien määräykset, jotka ovat pyörillä varustettuihin ajoneuvoihin ja niihin asennettaviin tai niissä käytettäviin varusteisiin ja osiin sovellettavien yhdenmukaisten teknisten vaatimusten hyväksymisestä sekä näiden vaatimusten mukaisesti annettujen hyväksymisien vastavuoroista tunnustamista koskevista ehdoista Genevessä 20. maaliskuuta 1958 tehdyn sopimuksen liitteenä, tai

pyörillä varustettuihin ajoneuvoihin ja niihin asennettaviin ja/tai niissä käytettäviin varusteisiin ja osiin sovellettavien maailmanlaajuisien teknisten sääntöjen vahvistamista koskevan sopimuksen yhteydessä laaditut Yhdistyneiden kansakuntien maailmanlaajuiset tekniset säännöt, tehty Genevessä 25. kesäkuuta 1998.

- 21.2 Moottoripyöriä lukuun ottamatta kaikissa moottoriajoneuvoissa, joiden suurin sallittu nimellisa nopeus on yli 10 kilometriä (kuusi mailia) tunnissa, tulee olla edessä kaksi valkoista lähivaloa tai mukautuvan etuvalaisujärjestelmän asiaankuuluvat osat.
- 21.3 Ottaen huomioon, että sopimuspuolet, jotka tämän yleissopimuksen 54 artiklan 2 kohdan mukaisesti ovat ilmoittaneet pitävänsä mopoja moottoripyörinä, voivat myöntää kaikista näistä velvoitteista tai joistakin niistä poikkeuksia moottoripolkupyörille:
- (a) kaksipyöräisessä sivuvaunullisessa tai sivuvaunuttomassa moottoripyörässä tulee olla yksi tai kaksi valkoista lähivalaisinta,
- (b) kaksipyöräisessä sivuvaunullisessa tai sivuvaunuttomassa moottoripyörässä, jonka suurin sallittu nimellisa nopeus on yli 40 kilometriä (25 mailia) tunnissa, saa olla lähivalaisimen lisäksi ainakin yksi valkoinen kaukovalaisin.
- (c) Kaksipyöräisessä sivuvaunullisessa tai sivuvaunuttomassa moottoripyörässä, jonka suurin sallittu nimellisa nopeus on yli 50 kilometriä (31 mailia) tunnissa, tulee olla lähivalaisimen lisäksi yksi tai kaksi valkoista kaukovalaisinta.
- 21.4 Kaukovalojen valaisevien pintojen sivureunat eivät saa missään tapauksessa olla lähempänä ajoneuvon sivureunaa kuin lähivalojen valaisevien pintojen sivureunat.
22. Etu- ja takavalaisin
- 22.1 Kaksipyöräisiä sivuvaunuttomia moottoripyöriä lukuun ottamatta tulee moottoriajoneuvossa olla edessä kaksi valkoista tai ruskeankeltaista etuvalaisinta.
- 22.2 Perävaunussa tulee olla edessä kaksi valkoista etuvalaisinta, jos sen leveys on yli 1,60 metriä.
- 22.3 Kaksipyöräisissä sivuvaunuttomissa moottoripyörissä saa olla edessä yksi tai kaksi valkoista tai ruskeankeltaista etuvalaisinta.
- 22.4 a) Kaksipyöräisiä sivuvaunuttomia moottoripyöriä lukuun ottamatta tulee moottoriajoneuvossa olla takana parillinen määrä punaisia takavalaisia.
b) Perävaunussa tulee olla takana parillinen määrä punaisia takavalaisimia.
- 22.5 Kaksipyöräisissä sivuvaunuttomissa moottoripyörissä tulee olla takana yksi tai kaksi punaista takavalaisinta.
23. Takarekisterikilven valaisin
- Moottoriajoneuvon tai perävaunun takana sijaitseva rekisterikilpi tai mahdollisesti rekisterinumero tulee valaista takarekisterikilven valaisimella.
24. Etu- ja takasumuvälaisin ja valaiseva pinta
- 24.1 Moottoriajoneuvoissa saa olla yksi tai kaksi valkoista tai vaaleankeltaista etusumuvälaloa. Niiden tulee olla sijoitetut siten, että niiden valaiseva pinta ei missään kohdassa ole lähivalaisimien valaisevan pinnan yläntä kohtaa korkeammalla.
- 24.2 Moottoripyöriä lukuun ottamatta tulee moottoriajoneuvossa ja perävaunussa olla takana yksi tai kaksi punaista takasumuvälalaisinta. Takasumuvälalaisimet on voitava sytyttää vain, jos kauko-, lähi- tai etusumuvälalaisimet ovat sytytettyinä.
- 24.3 Moottoripyörässä saa olla takana yksi tai kaksi punaista takasumuvälalaisinta. Takasumuvälalaisimet on voitava sytyttää vain, jos kauko-, lähi- tai etusumuvälalaisimet ovat sytytettyinä.
25. Heijastin
- 25.1 Kaksipyöräisiä sivuvaunuttomia moottoripyöriä lukuun ottamatta tulee moottoriajoneuvossa olla takana vähintään kaksi punaista heijastinta, jotka eivät saa olla kolmion muotoisia.
- 25.2 Perävaunussa tulee olla takana vähintään kaksi punaista heijastinta. Kuitenkin kaksipyöräiseen sivuvaunuttomaan moottoripyörään kytketyssä perävaunussa, jonka kokonaisleveys on enintään 0,80 metriä,

riittää yksi heijastin.

Näiden heijastinten tulee olla tasasivuisia kolmioita, joiden kärki on ylöspäin ja yksi sivu vaakasuorassa. Kolmioon ei saa sijoittaa merkkivalaisinta.

- 25.3 Yli kuusi metriä pitkissä moottoriajoneuvoissa tai perävaunuissa tulee olla ruskeankeltaiset sivuheijastimet. Takimmaisina sivuheijastin voi olla punainen, jos se on yhdistetty punaiseen takavalaisimeen.
- 25.4 Perävaunussa tulee olla edessä kaksi valkoista heijastinta, jotka eivät saa olla kolmion muotoisia.
- 25.5 Kaksipyöräisissä sivuvaunuttomissa moottoripyörissä tulee olla takana yksi tai kaksi punaista takavalaisinta, jotka eivät saa olla kolmion muotoisia, ja niissä saa olla kummallakin puolella yksi tai kaksi heijastinta, jotka eivät saa olla kolmion muotoisia ja jotka ovat edessä ruskeankeltaisia ja takana ruskeankeltaisia tai punaisia takana.
26. Sivuväläisin
- Yli kuusi metriä pitkissä moottoriajoneuvoissa tai perävaunuissa (vetoakselilasketaan perävaunuun mukaan) tulee olla ruskeankeltaiset sivuväläisimet. Takimmaisina sivuväläisin voi olla punainen, jos se on yhdistetty punaiseen takavalaisimeen.
27. Näkyvyysmerkintä
- Moottoripyöriä lukuun ottamatta moottoriajoneuvossa ja perävaunussa saa olla valkoiset tai keltaiset näkyvyysmerkinnät sivulla ja punaiset tai keltaiset näkyvyysmerkinnät takana. Perävaunussa voi lisäksi olla edessä valkoinen näkyvyysmerkintä.
28. Jarruväläisin
- 28.1 Kaksipyöräisiä sivuvaunuttomia tai sivuvaunullisia moottoripyöriä lukuun ottamatta tulee moottoriajoneuvossa, jonka suurin sallittu nimellisa nopeus on yli 25 kilometriä (15 mailia) tunnissa, ja perävaunussa olla takana vähintään kaksi punaista jarruväläisintä. Tällaisissa ajoneuvoissa voi olla keskellä sijaitseva lisäjarruväläisin.
- 28.2 Ottaen huomioon, että sopimuspuolet, jotka tämän yleissopimuksen 54 artiklan 2 kohdan mukaisesti ovat ilmoittaneet pitävänsä mopoja moottoripyörinä, voivat myöntää tästä velvoitteesta poikkeuksia sivuvaunullisille tai sivuvaunuttomille kaksipyöräisille mopoille, sivuvaunullisissa tai sivuvaunuttomassa kaksipyöräisessä moottoripyörässä tulee olla yksi tai kaksi punaista jarruväläisintä. Tällaisissa ajoneuvoissa voi olla keskellä sijaitseva lisäjarruväläisin.
29. Huomioväläisin
- 29.1 Moottoripyöriä lukuun ottamatta moottoriajoneuvoissa saa olla kaksi valkoista huomioväläisintä.
- 29.2 Kaksipyöräisessä sivuvaunullisessa tai sivuvaunuttomassa moottoripyörässä saa olla yksi tai kaksi valkoista huomioväläisintä.
- Moottoripyörässä olevan huomioväläisimen tulee syttyä automaattisesti, kun moottori on käynnissä. Moottoripyörissä, joissa ei ole huomioväläisintä, ajoväläisimen tulee syttyä automaattisesti, kun moottori on käynnissä.
30. Suuntaväläisin
- Mopoja lukuun ottamatta tulee moottoriajoneuvossa ja perävaunussa olla parillinen määrä ruskeankeltaisia suuntaväläisimiä.
31. Peruutusväläisin
- 31.1 Moottoripyöriä lukuun ottamatta tulee moottoriajoneuvoissa ja perävaunuissa, joiden sallittu enimmäismassa on yli 750 kiloa, olla takana yksi tai kaksi valkoista peruutusväläisintä. Peruutusväläisimet eivät saa syttyä, kun peruutusvaihte ei ole kytkettynä.
- 31.2 Moottoriajoneuvoissa ja perävaunuissa, joiden pituus on yli kuusi metriä, saa olla sivulla kaksi valkoista lisäperuutusväläisintä.

32. Apuvalaisin
Sivuvaunullisia tai sivuvaunuttomia moottoripyöriä lukuun ottamatta moottoriajoneuvoissa saa olla sivulla yksi tai kaksi valkoista apuvalaisinta.
33. Erityinen varoitusvalaisin
Erityisten varoitusvalaisimien tulee antaa kiertävää tai vilkkuvaa valoa. Näiden valaisimien värien tulee olla tämän yleissopimuksen 32 artiklan 14 kohdan mukaisia.
34. Hätävilkku
Moottoriajoneuvot ja perävaunut on varustettava ja moottoripyörät voidaan varustaa siten, että ne voivat lähettää hätävilkkumerkin.
35. Äärivalaisin
Yli 1,80 metriä leveissä moottoriajoneuvoissa ja perävaunuissa saa olla äärivalaisimet. Näiden valaisimien tulee olla pakolliset, jos moottoriajoneuvon tai perävaunun leveys on yli 2,10 metriä.
Jos näitä valaisimia käytetään, niitä tulee olla vähintään kaksi ja niiden tulee antaa valkoista tai ruskeankeltaista valoa eteenpäin ja punaista valoa taaksepäin.
36. Pysäköintivalaisin
Enintään kuusi metriä pitkissä ja enintään kaksi metriä leveissä moottoriajoneuvoissa saa olla kaksi valkoista etupysäköintivalaisinta ja kaksi punaista takapysäköintivalaisinta tai kummallakin puolella yksi pysäköintivalaisin, joka osoittaa valkoista valoa eteen ja punaista valoa taakse.
37. Kulmavalaisin ja kaarrevalotoiminto
- 37.1 Moottoripyöriä lukuun ottamatta moottoriajoneuvoissa saa olla valkoisia kulmavalaisimia.
- 37.2 Moottoriajoneuvoissa saa olla kaarrevalotoiminto, joka voidaan tuottaa yhdessä lähivalaisimen tai lähivalaisimien kanssa ottamalla käyttöön lisävalonlähde tai -lähteitä tai lisävalaisinyksikkö tai -yksiköitä tai kääntämällä lähivalaisinta tai -valaisimia ajoneuvon molemmilla puolilla.
Kaksipyöräisten moottoripyörien kaarrevalon tuottamiseen ajoneuvon kummallakin puolella käytettävät lisävalonlähteet tai lisävalaisinyksiköt voidaan ottaa automaattisesti käyttöön ja poistaa automaattisesti käytöstä vain ajoneuvon kallistumisen perusteella.
38. Ulkovalaisin
Kaikissa moottoriajoneuvoissa saa olla valkoisia ulkovalaisimia.
39. Useita valo-/merkki-/laiteluokkia koskevat määräykset
- 39.1 Suuntavalaisimia, hätävilkkuja, jarruvalaisimia, kun niitä käytetään hätäjarrutuksen merkinä, ja erityisiä varoitusvalaisimia lukuun ottamatta valaisimet eivät saa antaa kiertävää tai vilkkuvaa valoa. Sivuväläisimet voivat vilkkua samanaikaisesti suuntavalaisimien kanssa.
- 39.2 Moottoriajoneuvoissa, joissa on kolme ajoneuvon pituusakselin määräämään pystytasoon nähden symmetrisesti sijoitettua pyörää ja jotka tämän yleissopimuksen 1 artiklan n kohdan mukaan luetaan moottoripyöriksi, tulee olla edellä kohdissa 21.1, 21.2, 22.1, 22.4 a, 25.1 ja 28.1 mainitut laitteet. Sähköajoneuvossa, jonka leveys on enintään 1,30 metriä ja jonka suurin sallittu nimellisoikeus on enintään 40 km (25 mailia) tunnissa, riittää kuitenkin yksi kaukovalaisin ja yksi lähivalaisin.
- 39.3 Kaikkien moottoriajoneuvojen (moottoripyörät mukaan lukien) sekä kaikkien yhden moottoriajoneuvon ja yhden tai useamman perävaunun muodostamien ajoneuvoyhdistelmien sähkökytkentöjen tulee olla sellaiset, että moottoriajoneuvon kauko-, lähi- ja etusumuväläisimet voidaan syyttää vain yhdessä taka- ja etuväläisimien, mahdollisten ääriväläisimien, mahdollisten sivuväläisimien ja takarekisterikilven väläisimen kanssa.
Tätä määrystä ei kuitenkaan sovelleta kauko- ja lähiväläisimiin, kun niitä käytetään antamaan tämän yleissopimuksen 32 artiklan 3 kohdan mukaista valomerkkiä.

- 39.4 Kaksipyöräiseen moottoripyörään kiinnitetyissä sivuvaunuissa tulee olla edessä valkoinen tai ruskeankeltainen etuvalaisin ja takana punainen takavalaisin ja punainen heijastin tämän rajoittamatta sivuvaunuttomille kaksipyöräisille moottoripyörille määrättyjä valaisimia ja laitteita koskevia määräyksiä. Sähkökytkentöjen on oltava sellaiset, että sivuvaunun etu- ja takavalaisin sytytetään samaan aikaan kuin moottoripyörän takavalaisin.

Edellä oleva II luvun, Ajoneuvojen valaisimet ja merkinantolaitteet, 19–39.4 kohdan teksti korvaa kokonaisuudessaan poistetun II luvun, Ajoneuvojen valaisimet ja merkinantolaitteet, 19–45 kohdan.

III LUKU

Muut vaatimukset

Taustapeili ja muut epäsuoran näkemän tarjoavat laitteet

47. Jokaisessa moottoriajoneuvossa tulee olla yksi tai useampia **laitteita, kuten** taustapeilejä; ~~näiden peilien lukumäärän, koon ja sijoittelun tulee olla sellaiset, että~~

, **joista** kuljettaja voi niistä seurata ajoneuvonsa takana olevaa liikennettä

Edellä olevien muutosten myötä liitteessä 5 olevan III luvun D jakson (Muut vaatimukset) 47 kohta kuuluu seuraavasti:

47. Jokaisessa moottoriajoneuvossa tulee olla yksi tai useampia laitteita, kuten taustapeilejä, joista kuljettaja voi niistä seurata ajoneuvonsa takana olevaa liikennettä.

IV luku

Poikkeukset

60. Sopimuspuolet voivat poiketa kansallisesti tämän liitteen määräyksistä, jos kysymys on

(a) moottoriajoneuvoista ja perävaunuista, joiden ~~rakenteellinen nopeus suurin rakenteellinen nopeus~~ on enintään 30 km (19 mailia) tunnissa ~~tasaisella tiellä~~ tai joiden ~~nopeus suurimmaksi sallituksi nopeudeksi~~ on kansallisessa lainsäädännössä rajoitettu ~~2530~~ km tunnissa;

(b) invalidivaunuista, toisin sanoen pienistä moottoriajoneuvoista, jotka on erityisesti suunniteltu ja valmistettu

eikä vain muunnettu fyysisestä viasta tai puutteesta kärsivän **liikuntarajoitteisen** henkilön käyttöön ja joita yleensä käyttää vain tämä henkilö;

(c) ~~vammaisten liikuntarajoitteisten~~ henkilöiden käytettäväksi muutetuista

ajoneuvoista (d) ajoneuvoista, joita käytetään kokeisiin teknillisen kehityksen

seuraamiseksi

ja liikenneturvallisuuden parantamiseksi;

(e) muodoltaan tai tyypiltään erikoisista ajoneuvoista tai ajoneuvoista, joita erityisissä olosuhteissa käytetään erityistarkoituksiin, **kuten lumiauroista**.

61. Lisäksi sopimuspuolet voivat poiketa tämän liitteen määräyksistä rekisteröimiensä ajoneuvojen kohdalla, jotka saattavat tulla kansainväliseen liikenteeseen.

(a) ~~sallimalla ruskeankeltaisen värin käytön moottoriajoneuvojen ja perävaunujen etuvalaisimissa;~~

(b) sallimalla poikkeavan valaisimien sijoituksen erityistarkoituksiin käytettävissä ajoneuvoissa, joiden ulkomuoto on sellainen, että mainittuja määräyksiä ei voitaisi noudattaa käyttämättä helposti vahingoittuvia tai irtoavia kiinnityslaitteita;

(c) sallimalla poikkeuksia pitkiä kuormia (puunrunkoja, putkia tms.) kuljettaville

perävaunuille, joita ei ole kytketty liikkeellä olevaan vetävään ajoneuvoon, vaan ainoastaan kiinnitetty siihen kuorman välityksellä;

~~cd)~~ sallimalla taaksepäin suuntautuvan valkoisen valaisimen ja eteenpäin suuntautuvan punaisen valaisimen käytön seuraavissa laitteissa:

- hälytysajoneuvojen ~~pyörivät vilkkuvat valaisimet~~ **erityiset varoitusvalaisimet**;
- poikkeuksellisten kuormien kiinteät valaisimet;
- sivuvalaisimet ja heijastimet;
- katolle sijoitettavat ammattiliikenteen tunnusvalaisimet;

~~e)~~ sallimalla eteenpäin ja taaksepäin suuntautuvan sinisen valon käytön ~~pyörivissä ja vilkkuvissa valaisimissa~~;

~~df)~~ sallimalla erityistarkoituksiin erityisolosuhteissa käytettävän erikoisen muotoisen tai kokaisen ajoneuvon millä tahansa sivulla punaisten heijastavien tai fluorisoivien sekä valkoisten heijastavien nauhojen käytön.

~~eg)~~ sallimalla takarekisterikilven kuvioista tai kirjaimista taikka taustasta, tunnusmerkistä tai muista kansallisessa lainsäädännössä määritellyistä tunnuksista heijastuvan taaksepäin suuntautuvan valkoisen tai värillisen valon käytön.

~~h)~~ sallimalla punaisen värin käytön ~~takimmaisissa sivuheijastimissa ja sivuvalaisimissa~~.

~~fh)~~ sallimalla valkoisen näkyvyysmerkinnän asentamisen moottoriajoneuvojen ja perävaunujen takaosaan.

Edellä olevien muutosten myötä liitteessä 5 olevan IV luvun (Poikkeukset) 60 ja 61 kohta kuuluu seuraavasti:

60. Sopimuspuolet voivat poiketa kansallisesti tämän liitteen määräyksistä, jos kysymys on

- (a) moottoriajoneuvoista ja perävaunuista, joiden suurin rakenteellinen nopeus on enintään 30 km (19 mailia) tunnissa tai joiden suurimmaksi sallituksi nopeudeksi on kansallisessa lainsäädännössä rajoitettu 30 km tunnissa;
- (b) invalidivaunuista, toisin sanoen pienistä moottoriajoneuvoista, jotka on erityisesti suunniteltu ja valmistettu eikä muunnettu liikuntarajoitteisen henkilön käyttöön;
- (c) liikuntarajoitteisten henkilöiden käytettäväksi muutetuista ajoneuvoista
- (d) ajoneuvoista, joita käytetään kokeisiin teknillisen kehityksen seuraamiseksi ja liikenneturvallisuuden parantamiseksi;
- (e) muodoltaan tai tyypiltään erikoisista ajoneuvoista tai ajoneuvoista, joita erityisissä olosuhteissa käytetään erityistarkoituksiin, kuten lumiauroista.

61. Lisäksi sopimuspuolet voivat poiketa tämän liitteen määräyksistä rekisteröimiensä ajoneuvojen kohdalla, jotka saattavat tulla kansainväliseen liikenteeseen.

- (a) sallimalla poikkeavan valaisimien sijoituksen erityistarkoituksiin käytettävissä ajoneuvoissa, joiden ulkomuoto on sellainen, että mainittuja määräyksiä ei voitaisi noudattaa käyttämättä helposti vahingoittuvia tai irtoavia kiinnityslaitteita;
- (b) sallimalla poikkeuksia pitkiä kuormia (puunrunkoja, putkia tms.) kuljettaville perävaunuille, joita ei ole kytketty liikkeellä olevaan vetävään ajoneuvoon, vaan ainoastaan kiinnitetty siihen kuorman välityksellä;
- (c) sallimalla taaksepäin suuntautuvan valkoisen valaisimen ja eteenpäin suuntautuvan punaisen valaisimen käytön seuraavissa laitteissa;

- hälytysajoneuvojen erityiset varoitusvalaisimet;
- poikkeuksellisten kuormien kiinteät valaisimet;
- sivuvalaisimet ja heijastimet;
- katolle sijoitettavat ammattiliikenteen tunnusvalaisimet;

(d) sallimalla erityistarkoituksiin erityisolosuhteissa käytettävän erikoisen muotoisen tai kokoisen ajoneuvon millä tahansa sivulla punaisten heijastavien tai fluorisovien sekä valkoisten heijastavien nauhojen käyttöä;

(e) sallimalla takarekisterikilven kuvioista tai kirjaimista taikka taustasta, tunnusmerkistä tai muista kansallisessa lainsäädännössä määritellyistä tunnuksista heijastuvan taaksepäin suuntautuvan valkoisen tai värillisen valon käyttöä;

(f) sallimalla valkoisen näkyvyysmerkinnän asentamisen moottoriajoneuvojen ja perävaunujen takaosaan.

Lisäys

Tässä liitteessä mainittujen värien aikaan saamiseksi käytettävien värisuodattimien määrittely-
(trikromattiset koordinaatit)

Punainen

raja keltaiseen päin ..... $y \leq 0.335$
,, purppuraan ,, ... $z \leq 0.008$

Valkoinen

raja siniseen päin ..... $x \geq 0.310$
,, keltaiseen ,, ... $x \leq 0.500$
,, vihreään ,, ... $y \leq 0.150 + 0.640x$
,, vihreään ,, ... $y \leq 0.440$
,, purppuraan ,, ... $y \geq 0.050 + 0.750x$
,, punaiseen ,, ... $y \geq 0.38$

Ruskeankeltainen₂₎ raja keltaiseen päin₁₎ ..... $y \leq 0.429$
,, punaiseen ,, ... $y \geq 0.398$
,, valkoiseen ,, ... $z \leq 0.007$

Vaaleankeltainen₃₎

raja punaiseen päin₁₎ ..... $y \geq 0.138 + 0.580x$
,, vihreään ,, ... $y \leq 1.29x - 0.100$
,, valkoiseen ,, ... $y \geq -x + 0.966$
,, spektriarvoon päin₁₎ ..... $y \leq -x + 0.992$

Sininen

raja vihreään päin ..... $y = 0,065 + 0,0805x$
raja valkoiseen päin ..... $y = 0,400 - x$
raja purppuraan päin ..... $x = 0,133 + 0,600y$

Näiden suodattimien kolorimetristen ominaisuuksien tarkistamista varten on käytettävä valkoista valonlähdettä, jonka värilämpötila on 2854°K (joka vastaa kansainvälisen valaistuskomission (UFA-illuminanttia)).

1) Näissä tapauksissa eri rajat on hyväksytty CIE:n suositusten mukaisina, koska jännite valaisimiin kuuluvien lamppujen navoissa vaihtelee huomattavasti.

2) Tarkoittaa moottoriajoneuvojen valojen väriä, jota yleisesti tähän asti on kutsuttu "oranssiksi" tai "oranssinkeltaiseksi". Vastaa CIE:n määrittelemän värikolmion keltaisen alueen erityistä osaa.

3) Koskee vain lähi- ja kaukovaloja. Sumuvalojen ollessa kyseessä pidetään värin selektiivisyyttä riittävänä, jos värin puhtaus-

---

on vähintään 0,820 ja rajan valkoiseen päin ($y \geq X + 0,966$) ollessa tässä tapauksessa $y \geq X + 0,940$ ja $y = 0,440$.

Edellä oleva liitteen 5 lisäys poistetaan.

Perustelut

Näiden muutosehdotusten tarkoituksena on yhdenmukaistaa ajoneuvojen valaisimia ja merkinantolaitteita koskevien vuoden 1968 tieliikennettä koskevan yleissopimuksen ja vuoden 1958 yhdenmukaisten teknisten vaatimusten hyväksymistä koskevan sopimuksen asiaankuuluvia määräyksiä. Erot ja/tai puutteet ovat pääosin johtuneet merkittävästä teknologian kehityksestä. Tarkempia perusteluja on asiakirjan ECE/TRANS/WP.1/2011/4 sivuilla 1–2.
